

Ruonanjoen yhteistyöryhmän kokous Lavajärven Päivölässä 6.4.2022

Kooste tilaisuuden aikana esitetyistä kysymyksistä, vastauksista ja kommenteista. Kysymyksiin vastasi paikan päällä projektipäällikkö Emmi Lehtonen (Pirkanmaan ELY-keskus). Muistiinpanot kirjasi ylitarkastaja Elisa Nygård (PIRELY) ja Emmi Lehtonen.

Osallistujat

Paikan päällä Päivölässä oli 14 henkilöä. Teams-yhteyden päässä oli 4 henkilöä. Osallistujina oli hankepartnereiden (PIRELY, Jyväskylän yliopisto) lisäksi pääasiassa maanomistajia ja yhdistysten edustajia.

Ohjelma ja yhteenvetoa keskusteluista

16.45-17.10 Kahvitarjoilu

17.10-17.30 Tilaisuuden avaus ja esittäytyminen

- Tilaisuuden osallistujat esittelivät itsensä ja miten kiinnostuivat hankkeesta

17.30-17.50 LIFE Revives –hankkeen tiivis esittely

- Emmin esitelmä hankkeesta
- Kysymyksiä esitelmän aikana/jälkeen:
 - Kysymys: Onko Ruonanjoessa ollut uittoja?
 - Vastaus: On ollut uittoja, joissain kohtiin uomaa perattu
 - Kysymys: Onko virtaaman määrää selvitetty viime vuosina?
 - Vastaus: Syke teettänyt tutkimuksen (ympäristövirtaamaselvitys). Yleisöstä vastauksia, että vedenpinta olisi useasta kohtaa laskenut.
 - Kommentti edelliseen: Virtaaman lisäksi vedenpinnan mataloitumiseen vaikuttaa myös liettyminen ja kiintoaineksen vajoaminen pohjaan
 - Kysymys: Missä kohtaa sijaitsee mainitut vaellusesteet ja mitä ovat mainitut rasittavat sivuhaarat?
 - Vastaus: Vaellusesteenä Koivistonkosken luonnollinen putoama ja Kylmäkosken luontainen kynnyksen jossa on pato/betonirakennelma, joka toimii esteenä kalalle. Vaellusesteiden kohdat ovat vanhojen myllyjen/patojen paikkoja.
 - Emmi näytti kartan vaellusesteistä ja raportin virtavesi-inventoinneista
 - Yleisön mukaan Pullin kohdalla oleva karttaan merkitty vaelluseste olisi mahdollisesti nyt purettu
 - Kysymys: Missä menee taimenen populaatioiden (ala/keski/ylä) väliset rajat?
 - Karkeasti jaoteltuna vaellusesteet jakavat taimenkantaa Ruonanjoessa
 - Kysymys: Mitä mahdollisilla perustettavilla suojavyöhykkeillä saa tehdä, saako esim. laiduntaa lampaita?
 - Vastaus: Suojavyöhykkeille tehdään omat sopimukset, joissa määritellään sallitut toimet
 - Kysymys: Onko Karhejärven rantojen ruoppaukseen jotain ohjeistusta? Viime vuosina joitain ruoppauksia on havaittu tapahtuneeksi.
 - Vastaus: Ruoppauksen tekeminen on ilmoitus- tai luvanvaraista: https://www.ymparisto.fi/fi-fi/vesi/vesistöjen_kunnostus/rantojen_kunnostus/rannan_ruoppaus
 - Kysymys: Kysymys raakkujen lastentarhoista, onko ollut tuloksia toimivatko?

- Laitoskasvatuksesta on hyviä kokemuksia, mutta jokeen tehtävien raakun nuoruvaiheille soveltuvien habitaattilaikkujen soveltuvuudesta ei ole vielä kovin paljon kokemuksia.
- Kysymys: Miten pidetään huolta hankkeiden kohdalla jatkumosta, ettei eri toimet ole täysin erillisiä? On esim. tehty sähkökoekalastuksia useana eri vuonna toisista tietämättä.
 - Vastaus: Raakun kannalta ELY-keskus tekee pitkäjänteistä seurantaa, sähkökoekalastus on kalatalousviranomaisen ohjaamaa.
- Kommentti: Parhaat tulokset sähkökoekalastuksista Koivistonkosken vaellusesteen alapuolelta, keskiosissa ylivoimaisesti eniten taimenta
- Kysymys: Onko Ylöjärven kaupungilta osallistujia Ruonanjoen ryhmään? Jos on, niin kuka/keitä?
 - Ympäristönsuojeluviranomaiset on kutsuttu ryhmään.
- Kysymys: Kaksitasouoma suunnitteilla yhteen paikkaan, joka on vanhaa järvenpohjaa. Onko järkevää tehdä kaksitasouomaa kyseiseen kohteeseen?
 - Vastaus: Valuma-alueiden kunnostussuunnitelmassa tehty suunnitelmia/ehdotuksia mahdollisista paikoista, joissa voisi tehdä kaksitasouomia, mutta ne ovat alustavia suunnitelmia. Kommentit suunnitelmien täytäntönpantavuudesta maanomistajilta ja paikallisilta ovat erittäin tervetulleita!
 - Lisäkommentti: Vanhemmassa suunnitelmassa kyseiselle paikalle suunniteltu kosteikko
- Kommentti: Hanhijärven alueella peltojen tulvimista, oltu yhteydessä ELY:yn useasti, Hanhikoski on vanha kuivattu järvi.
- Kysymys: Onko mahdollista saada suostumuslomakkeita uudestaan lähetettynä (uusi maanomistaja Niko Hinkka)
 - Vastaus: Emmi ottaa asian hoitoon
- Kommentti: Koivistonkyläntien rumpuputki ja Karhelammista tuleva oja padottaa vettä ja alue tulvii, rumpuputken läpimitta liian pieni. Oltu yhteydessä L-vastuualueeseen ELY:llä.

17.50-18.00 Jokikohtaisten yhteistyöryhmien tarkoitus

18.00-19 Pienryhmätyöskentely ja purku

- Keskusteltiin pienryhmissä ao. kysymyksistä
- Ryhmiä yhteensä kolme kpl, joista yksi Teams-osallistujat sekä kaksi ryhmää Päivölässä
- Koonti vastauksista alla:

Ryhmä 1 (Teams-osallistujat)

Kysymys 1: Ketä teidän mielestä pitäisi olla Ruonanjoen yhteistyöryhmässä?

- Ylöjärven kaupungin osallistuminen mietityttää, ovatko mukana hankkeessa ja miten sitä puolta saisi aktiivisuutta lisättyä
- Ei riitä pelkkä nimetty henkilö, pitää myös osallistua toimintaan

Kysymys 2: Mitä osallistujana voit tuoda ryhmään?

-

Kysymys 3: Mitä haasteita ja mahdollisuuksia näet ryhmän toiminnassa ja jokihelmisimpukkahankkeessa? Kuinka niitä voisi ratkaista?

-

Ryhmä 2 (Päivölässä)

Kysymys 1: Ketä teidän mielestä pitäisi olla Ruonanjoen yhteistyöryhmässä?

- Osakaskunnat ja kalastusseurat

- Kunnan ja kaupungin edustajat
- Maanomistajat

Kysymys 2: Mitä osallistujana voit tuoda ryhmään?

- Paikallistuntemusta ja historiaa
- Informaation välittämistä
- Työvoimaa

Kysymys 3: Mitä haasteita ja mahdollisuuksia näet ryhmän toiminnassa ja jokihelmisimpukkahankkeessa? Kuinka niitä voisi ratkaista?

- Tulosten yhteen kerääminen
- Ristiriidat
- Miten informaatio välittyy kaikille?

Ryhmä 3 (Päivölässä)

Kysymys 1: Ketä teidän mielestä pitäisi olla Ruonanjoen yhteistyöryhmässä?

- Lava- ja Karhejärven vesialueiden edustajat
- Ruonanjoenvarren asukkaita, aiheesta kiinnostuneita ja paikallistuntemusta omaavia
- Asiantuntijoita järjestävältä taholta
- Valuma-alueiden edustajat, maan- ja metsänomistajat
- Kaupungin (kunnan) edustajat

Kysymys 2: Mitä osallistujana voit tuoda ryhmään?

- Paikallistuntemus
- Maan- ja metsänomistajien tietämys
- Tiedottaminen ja asiasta kertominen alueen asukkaille ja maan- ja metsänomistajille

Kysymys 3: Mitä haasteita ja mahdollisuuksia näet ryhmän toiminnassa ja jokihelmisimpukkahankkeessa? Kuinka niitä voisi ratkaista?

Haasteet:

- Maanomistajien huomioiminen saaminen mukaan hankkeeseen
 - Ratkaisu: Positiivinen tiedottaminen ja informaation jakaminen
 - Ratkaisu: Positiivinen vaikuttaminen sanavalinnoilla (eliöiden monimuotoisuus, raakku, taimen)
 - Ratkaisu: Tavallisten maanomistajien kannatus sekä nöyrä suhtautuminen vaikuttaa yleiseen asenneilmapiiriin

Mahdollisuudet:

- Metsänomistajien/maanomistajien positiivinen asenne kosteikkojen ja ojien tukkimisen suhteen

19.00-19.15 Toiveet ryhmien jatkolle

- Emmi esitti, että tapaaminen 2-4krt vuodessa, iltatilaisuutena, hybriditilaisuus hyvä menetelmä
 - Ei vastustusta

19.15-19.30 Vapaata keskustelua

- Kysymys: Koska varsinaiset toimet alkavat?
 - Vastaus: Riippuu maanomistajista ja suostumuksien antamisesta, osa toimista mahdollisesti alkaa jo syksyllä tai ensi vuonna viimeistään

- Kysymys: Olisiko mahdollista saada joku vapaamuotoinen "kesäilta-tapaaminen", perinteistä makkaranpaistoa tms?
 - Vastaus: Emmi ottaa asian harkintaan
- Kysymys: Olisiko mahdollista, että yhteistyöryhmien maastokäynnille tulisi SII:n edustajia?
 - Vastaus: Kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita yhteistyöryhmien toimintaan!
- Kommentti: Koivistonkosken yläosassa on luonnollinen kalliokynnys, jonka yläpuolelta on saatu taimenia 2009 sähkökoekalastuksissa
- Kysymys: Ylöjärvi on juuri saadun tiedon mukaan syksyllä saamassa Karhen rantaosayleiskaavan uuden ehdotuksen nähtäville. Siinä ehkä tulossa jotain myös valuma-alueen olosuhteissa huomioitavaa. Voisiko sen suhteen olla jo tässä vaiheessa tiedotusta/yhteydenottoa kaavasuunnitteluun tämän hankkeen suunnalta?
 - Vastaus: Emmi katsoo kaavaa ja on yhteydessä ELY:n kaavavastaaviin